

EL A FOST UN COPIL BUN

Mana pe data de 26 Noiembrie, R2902 - 1 Noiembrie 1901, pag. 345

Exod 2:1-10

„Învață pe copil calea pe care trebuie să meargă; și când va crește nu se va depărta de ea” - Prov. 22:6.

Nu orice copil este născut ca un Moise, și nici o măsură de pregătire nu-l va face pe nimeni egal lui ca om. Cu toate că nu avem nimic de spus contra textului de bază, ci numai în acord cu acesta, totuși, fundamentul pentru măreția caracterului trebuie să fie pus înainte de naștere. De către mulți, este susținută o mare greșeală - care este sprijinită de vederi teologice false - care constă în presupunerea că orice copil este o creație specială a lui Dumnezeu, astfel că, dacă se naște un imbecil, Dumnezeu poate fi învinuit; și dacă se naște un copil bine înzestrat și echilibrat mintal și fizic, atunci Dumnezeu primește onoarea. Afirmatia Scripturală este în contradicție cu această idee, și anume, ea arată că toată lucrarea lui Dumnezeu este *perfectă* (Deut. 32:4) - că Adam a fost lucrarea Sa, și că El nu este responsabil pentru defectele și imperfecțiunile care mai mult sau mai puțin strică fiecare membru al rasei noastre. Într-un sens al cuvântului, de sigur, tot ce avem, chiar și imperfect, este de la Dumnezeu, datorită faptului că El este autorul a oricărei vieți și în mod indirect Creatorul nostru - Exod 4:11.

În Scripturi ni se explică că defectele noastre sunt rezultatul păcatului, și a extinderii pedepsei de moarte a acestuia, lucrând în rasa noastră sub legile eredității. Cu toții suntem născuți în păcat, făcuți în nelegiuire, în păcat ne-au conceput mamele noastre (Ps. 51:5). Dar nu toți suntem născuți cu aceeași măsură a degradării. În timp ce părinții căzuți nu pot aduce un urmaș perfect, totuși, ei pot și câteodată reușesc, să aducă unul mai înalt dezvoltat ca ei înșiși. Aceasta se realizează de către legea naturii folosind condițiile mintale ale părinților, și în special ale mamei (și ea este întotdeauna susceptibilă la influențele morale favorabile sau nefavorabile ale soțului său) în timpul perioadei de sarcină.

Conform acestei legi divine, așadar, părinții sunt responsabili într-o măsură considerabilă pentru trăsăturile proeminente de caracter ale copiilor lor. Dacă aceasta ar fi înțeles într-un mod mai deplin, dacă ar fi apreciat într-un mod mai complet de către părinți, rezultatul ar fi o mare îmbunătățire a calității naturale a copiilor născuți. Soțul ar dori să facă împrejurările favorabile celor mai înalte emoții și sentimente și aspirații din partea soției sale; care, în schimb va coopera și cu supunere își va îndrepta afecțiunile pe lucrurile nobile și bune și curate și generoase, și rezultatul sigur va fi nașterea copiilor cumula semnațiilor Moise - înoblețea caracterului combinată cu înălțimea.

Nimic din cele de mai sus, totuși, nu este intenționat să încurajeze conceperea copiilor de către poporul consacrat al Domnului, care trăiește în acest timp de „seceriș”. Ceea ce este născut din carne este carne; în timp ce, ceea ce este conceput și născut din spirit este spirit (Ioan 3:6). „Noile creaturi” în Isus Christos au o și mai înaltă și mai mare lucrare înaintea lor decât producerea chiar și a copiilor perfecți, dacă aceasta ar fi posibil. Ei au privilegiul de cooperare cu Dumnezeu în dezvoltarea „noilor creaturi”, a fiilor spirituali a lui Dumnezeu: și în același fel precum și Domnul nostru și apostolii, ei preferă acest privilegiu mai înalt decât toate celelalte. Nu combatem nici pentru un moment cuvântul apostolului: „Căsătoria este onorabilă în toate”, ci, accentuăm împreună cu el că cel care se căsătorește face *bine*, dar cel ce nu se căsătorește face mai bine (1 Cor. 7:38; Ev. 13:4). Astfel că, acum accentuăm că cel care aduce în viață copii naturali de nivelul cel mai înalt, face bine, dar că cel care cooperează cu Dumnezeu în conceperea fiilor spirituali face mai bine.

Informația ce o avem despre nașterea și copilăria lui Moise este foarte puțină. Știm că numele tatălui său a fost Amram, care înseamnă „popor Nobil”. Numele mamei sale a fost Iochebed, care înseamnă „Iehova este glorios”. Deși ei erau Evrei, și ca națiune în robia Egiptenilor, aceste nume implică că această familie din seminția lui Levi a cuprins persoane cu sentimente morale și religioase - un popor nobil în adevăratul înțeles al cuvântului. Aceasta este sugerat de asemenea și de declarația Apostolului, că ei au lucrat prin credință - Evrei 11:23.

Precum am văzut într-o lecție anterioară, conducătorii Egipteni din noua dinastie, se temeau că creșterea rapidă a Evreilor în cele din urmă va însemna că ei vor deveni rasa dominantă, sau că aceștia vor pleca - precum, cu adevărat se așteptau, conform tradițiilor pe care le venerau, și care i-au instruit în ceea ce privește timpul șederii lor în Egipt, și făgăduința lui Dumnezeu cu privire la eliberarea lor finală, prin intervenția puterii Sale.

Egiptenii n-au dorit să piardă poporul Evreu, deoarece eficiența lor ca muncitori a fost deja demonstrată, și deoarece ei erau profitabili pentru Egipteni pentru negoț. Ei n-au dorit nici să-i alunge, nici să-i nimicească. Ceea ce ei au dorit a fost ca aceștia să nu se înmulțească atât de rapid. Pentru a împiedica această înmulțire fenomenală s-au folosit diferite mijloace, dar nici unul n-a fost efectiv; și în final, ca măsură represivă, a fost scos un edict ca toți copiii Evreilor de parte bărbătească să fie uciși, evident cu intenția ca să se reducă rasa doar pentru un timp, ca apoi să permită nașterea de copii în continuare.

Cam pe la acest timp, a fost născut și Moise; evident, că atunci când s-a născut fratele său mai mare Aaron, n-au existat astfel de restricții. Moise a fost al treilea în familie; sora sa, Maria, cea de a doua, a fost cea menționată în lecția noastră. Copilul Moise a fost ascuns de către mama sa timp de trei luni, ca încălcare a poruncii împăratului, și cu riscul vieții sale, precum și a lui însuși; și motivul relatat este că ea a perceput că el era un copil bun - arătând bine, frumos, promițând a fi un om mare, cum de fapt a și devenit după aceea. Apostolul declară, că părinții au avut credință - nu credință în copil, nici chiar în ei înșiși, nici în împărat; ci, credință în Dumnezeu, că El va binecuvânta și va păstra copilul, și nu ne putem îndoii de faptul că această credință a fost însoțită de rugăciune către Domnul. Nu ne îndoim de faptul, că chiar înainte ca copilul să se fi născut, în astfel de împrejurări deosebite, părinții lui evlavioși și credincioși, l-au consacrat Domnului, să fie pregătit pentru El, și instruit în măsura capacității lor celei mai bune, și pentru a fi servitorul Domnului, în orice mod i-ar plăcea Lui să-L folosească. Fără de astfel de speranțe și rugăcuini, *credința* menționată de Apostol ar fi nepotrivită. Credința și rugăcuinile și consacrările merg de obicei împreună, mână în mână, în orice caz - atât în ceea ce ne privește pe noi, copiii noștri, și toate cu care avem de a face.

Pentru păstrarea copilului, părinții au adoptat un procedeu foarte ager, și acesta dă dovadă fie de călăuză divină, fie de minte inventivă, cu o bună cunoaștere a naturii umane, sau de ambele. Părinții lui Moise, au putut bine înțelege natura umană când au concluzionat că princesa Egiptului, dacă va găsi pruncul în timpul băii sale (probabil un rit religios), cu siguranță va fi mișcată, și că inima ei va fi pătrunsă de către orice copil, și în special de către acest băiat „bun”. Un aranjament la fel de deștept a fost și faptul aflării surorii sale, Maria, prin apropiere, la momentul găsirii copilului în coș, și că ea a sugerat ca o mamă Evreică să alăpteze copilul, și apoi folosirea mamei sale proprii. Fără îndoială mâna Domnului și înțelepciunea Sa s-au aflat în spatele întâmplării; dar chiar și așa, aceasta ne învață lecția că lui Dumnezeu Îi place să folosească mijloacele umane pentru realizarea scopurilor Sale. Părinții bine au făcut că și-au exercitat ingeniozitatea pentru păstrarea în viață a copilului, în același timp exercitând credință în Domnul. La fel este și cu noi: credința noastră nu trebuie să fie nepăsătoare, care refuză să acționeze, și astfel să nu împiedice să fie folosită de Domnul; ci credința noastră trebuie să fie mai curând o credință care se manifestă prin fapte. Această credință Îi face plăcere Domnului s-o răsplătească.

Princesa se presupune a fi Neferari, soția lui Ramses al II-lea, și fiica monarhului precedent; - toți împărații Egipteni fiind numiți Faraoni. Ea a adoptat copilul ca al său propriu, totuși a dorit ca el să fie alăptat într-o casă evreiască pentru un timp - se presupune, fie până la vârsta de șapte, fie doisprezece ani; după ce l-a adus la palatul regal și l-a învățat în toată înțelepciunea și cunoștința Egiptenilor. Cât de potrivit este poetul cu privire la cazul lui Moise, când a zis:

„Dumnezeu lucrează pe o cale misterioasă,
Minuile Sale să și Le îplinească”.

Cât de potrivit a fost faptul că conducătorul Israelului afară din captivitatea Egiptului, ca tip al marelui Mesia, a fost un om educat sau învățat; și totuși cu cât mai necesar a fost că el în primul rând a trebuit să aibă bine fixate în mintea sa, încă din pruncie și copilărie, principiile de bază ale religiei; și cât de minunat Dumnezeu a făcut pregătiri pentru ambele aceste elemente ale educației. Nu ne putem îndoii de faptul că părinții, a căror credință deja s-a manifestat, l-au instruit pe băiat, în ceea ce privește făgăduințele lui Avraam, în care ei se încredeau; și anume, că ca sămânță a lui Avraam, ei trebuiau să ajungă în cele din urmă renumiți, și să fie folosiți ca mijlocul lui Dumnezeu pentru binecuvântarea tuturor familiilor pământului; și că, precum a fost profetit lui Avraam, timpul când Domnul Își va scoate poporul din robia Egipteană cu o mână puternică și cu brațul întins era destul de aproape. El a fost fără îndoială pe deplin informat cu privire la relația sa cu Israeliții, și fără îndoială i-a fost inspirată nu numai credința în făgăduințe, ci și un simțământ patriotic de devotare față de

poporul său - deoarece aceste calități astfel s-au evidențiat într-un mod nobil de-a lungul întregii sale vieți, încât n-ar fi așa dacă ele n-ar fi pe deplin implantate și nutrite.

Comparativ puțini părinți par a-și da seama de privilegiile și responsabilitățile care sunt plasate în mâinile lor în legătură cu urmașii lor. O mamă creștină care are de crescut o familie, cu siguranță are o largă sferă de acțiune pentru folosirea tuturor talentelor sale, numai să le folosească dând copiilor săi, instrucțiuni de dreptate și reverență față de Domnul. Și o greșeală deseori practică, este de a presupune că copiii nu pot aprecia principiile religioase, și că din această cauză nu trebuie să li se ofere nici măcar „laptele cuvântului”, sau lecțiile primare în direcția legii divine. Din contra, credem că, în timp ce copiii sunt născuți cu o oarecare măsură de depravare și predispoziții pentru rău, cu toate acestea, mințile lor mici sunt într-o măsură largă ca paginile curate, pe care cu siguranță pot fi adânc gravate principiile bune sau rele. Dacă mințile lor nu vor fi direcționate în direcțiile dreptății și milei și iubirii și răbdării, și dacă nu vor fi învățați că acestea sunt cerințele divine, și că reprezintă serviciul lor înțelept, putem fi siguri că ei vor fi învățați cu privire la cele opuse acestora, pe măsură ce vor veni în contact cu diferitele influențe depravante ale vieții - lumea, carnea, diavolul. Acei părinți care își consideră copiii, fiecare ca un mic lot de grădină, și care credincios plantează în acestea, semințele dreptății și iubirii și răbdării și blândeții și gentileții, și toate roadele spiritului, în măsura în care sunt în stare, cu siguranță vor găsi o bogată răsplată în harurile caracterului care vor rezulta, sub binecuvântarea Domnului - în mod special dacă copiii au fost consacrați sau închinați Domnului din pruncie, sau mai bine, chiar înainte de naștere.

Dimpotrivă, cei care nu-și fac timp să planteze semințele care vor produce aceste roade, aceste floricele mintale și morale, vor găsi, în același fel cum este și cu grădina pământescă, că ea nu va sta neocupată, până vor veni anii maturității, și o perioadă mai convenabilă; ci, în loc de aceasta, vor crește buruiene vătămătoare ale răului, vor înflori, și repede vor prospera, și vor aduce roade amare, care vor ofensa nu numai însuși individul, dar de asemenea și părintele, și societatea în general. De aceea, fie ca orice părinte, atât cât este posibil, să aibă grijă ca orice copil pe care îl va aduce în viață să fie „bun”, favorizat spre bine, prin influențele prenatale ajutătoare; și fie ca fiecare să aibă grijă de asemenea că asumându-și responsabilitățile unui părinte, el duce o muncă bună în aceste mici grădini, care sunt în grija sa - că buruienile erorii sunt smulse cu siguranță, și că semințele binelui sunt sădite din belșug.

Deși Moise a fost născut trei mii șase sute de ani în urmă, și prin urmare aproape de timpul despre care teoria evoluției spune că omul a fost doar „cu un pas mai sus ca maimuța”, vedem că el a fost nu numai un copil și un om minunat - chiar și înainte ca Domnul să-L fi binecuvântat în mod special, făcându-l conducătorul lui Israel, și punându-și puterea Sa asupra lui - ci observăm de asemenea și alte standarde înalte de aptitudini mintale și morale printre poporul său - de exemplu, Evreul Iosif. În continuare, vedem că în timpul lui Moise, a existat o civilizație distinctă și bine avansată printre Egipteni. De exemplu, Orașul Zoan, una din capitalele Egiptului, în apropierea căreia a fost născut și crescut Moise, este prezentat de către cercetătorii moderni, ca fiind unul dintre cele mai frumoase orașe - în comparație cu timpurile moderne. Un scriitor celebru, a scris despre acesta: „Ruinele arată că a fost un oraș extraordinar, Atena Egiptului. Un poet Egiptean din acele zile a scris despre Zoan: „Ea este frumoasă, frumoasă! Umbrarele sale mișună cu grădini. Fiecare grădină este parfumată cu mirosul mierii. Grânarele sale sunt pline de grâu. Florile pentru buchete se află în case. Corăbiile sale vin și se duc în fiecare zi. Bucuriile și-au așezat reședința acolo””. Și cu privire la dezvoltarea literaturii și a artelor din acele zile, citațiile noastre care vor urma, vor arăta că ele erau avansate.

Dacă încă ca copil Moise a fost remarcabil și atractiv, astfel încât Ștefan îl numește: „nespus de frumos” sau în nota marginală „frumos înaintea lui Dumnezeu” (Fapte. 7:20), însemnând rafinat, elegant; și dacă este adevărat, precum spune Iosefus, că cei care se întâlneau cu el în timp ce el trecea pe strada lor, își uitau afacerile lor, și tot priveau la el, putem pe bună dreptate presupune că pregătirea sa timpurie de către părinții săi evlavioși, sub educarea și observația Domnului, și ulterioara sa instruire „în toate învățăturile Egiptenilor”, ca fiul adoptat al împăratului - în rezultat ar fi trebuit să-l facă foarte nobil, rafinat și om frumos. Și totuși, straniu de spus, că cu toate aceste realizări ale naturii și educației, el este descris ca fiind „cel mai blând om de pe pământ”. Cine se poate îndoi că anume această calitate a blândeții a fost în mare măsură inspirată de sărăcia părinților săi, și supunerea lor la robie, și de sentimentele umile inspirate de închinarea lui din partea lor Domnului, chiar din timpul concepției sale? Sigur este faptul că copiii naturali ai regilor și domnitorilor, foarte rar erau cu minte umilă. Totuși această blândețe a fost o altă calitate esențială pentru Moise, ca conducător al poporului lui Dumnezeu. Vedem că procedurile sale în timpul celor patruzeci de ani în pustie cu Israeliții, ca conducător și mijlocitor al legământului lor cu Dumnezeu, într-atât au doborât blândețea lui Moise, încât el a fost oprit să intre

în țara făgăduită, deoarece și-a asumat sie însuși, în loc de a da lui Dumnezeu, puțin din onoarea scoaterii apei din stâncă, spunând: „Răzvrătiților, să vă scoatem apă din această stâncă?” - lovind stâncă.

Trebuie să considerăm foarte remarcabil faptul că în toate aceste împrejurări, un om în realitate atât de renumit, care ocupă o poziție atât de înaltă un timp atât de lung, a învins mândria „spiritului regesc” în care a fost crescut, și și-a menținut blândețea până la sfârșitul carierei sale, doar cu o atât de mică excepție. Destul de potrivit, ne putem întreba, care ar fi rezultatul dacă Dumnezeu ar fi ales pentru conducerea Israelului, un om care ar fi în mod natural semeț sau mândru, sau oricare alt om, decât pe cel care a fost cu adevărat foarte blând. Nimeni altul, în afara caracterului blând, posibil n-ar fi putut sta în astfel de tensiune, precum a îndurat Moise într-un mod atât de măreț și credincios. Aici se conține o lecție pentru poporul Domnului. Mijlocitorul noului Legământ, Isus, a fost la fel blând și smerit cu inima, și cei pe care Dumnezeu îi cheamă acum din lume ca să fie comoștenitori cu Isus, membri ai corpului Său - ca marele antitip al lui Moise, pentru a scoate omenirea afară din robia păcatului și a lui Satan - toți aceștia trebuie să aibă asemănarea Domnului și Capului lor în această calitate a blândeții, dacă doresc să ajungă la caracterul Său în general, și în alte privințe. Vom face bine dacă ne vom aminti în continuu porunca Apostolului, ca să ne „umilim sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, pentru ca El să ne înalțe la timpul potrivit” - astfel ca să putem fi potriviți pentru moștenire - Împărăția.

În ceea ce privește pe Moise și posibilitățile educative ale timpului său, istoria laică ne dă câteva indicații. Bibliotecă lui Ramses în Thebes - deasupra cărei porți se afla inscripția: „Pentru vindecarea sufletului” - conținea douăzeci de mii de cărți, și este semnificativ în măsura în care aceasta indică activitatea intelectuală în acel timp, că această structură a fost construită de Ramses al II-lea, de către a cărei soție, se presupune că a fost adoptat Moise. Ștefan declară (Fapte. 7:22), că „Moise a fost puternic în cuvinte și în fapte”, și „*Biserica Iudeie*” a lui Stanley, spune cu privire la el: „El a învățat aritmetica, geometria, astronomia, medicina și muzica. El a inventat corăbii, și mijloace de construit, instrumente de luptă și hidraulice, ieroglife, diviziunea pământului”. El declară în continuare, că el l-a învățat pe Orfeus, și că prin urmare a fost numit de către Greci Musaeus, și de către Egipteni Hermes.

Nu știm cât de substanțiale sunt bazele pentru aceste tradiții, dar știm că ele nu sunt în acord cu relatările Scripturale despre Moise ca marele conducător. O lecție de învățat pentru noi în această privință este că Dumnezeu își are propria Sa cale de pregătire a tuturor diferitelor trăsături ale planului Său măreț. El cunoștea oamenii care se rugau, care la timpul potrivit, și-au închinat fiul. El a știut cum să aranjeze astfel ca copilul, tânărul, omul, să poată fi un instrument gata pentru scopurile Sale proprii; și totuși în toate procedurile divine, aici ca și în altă parte, observăm că Dumnezeu nu obligă pe cei pe care îi folosește pentru lucrul Său; ci că mai degrabă folosește uneltele pregătite, doritoare, de bună voie să fie folosite. Fiecare din noi, să căutăm prin umilință, prin zel, prin iubire pentru Domnul și cauza Sa, prin credință în puterea Sa, să fim în acea condiție a inimii și a minții care ne va face gata de a fi folosiți, și folositori în orice ramură a serviciului divin i-ar fi plăcut Domnului să ne cheme.